

Princípy ochrany biodiverzity

študijný program Ekológia a ochrana biodiverzity, akademický rok 2024/2025

1. Biodiverzita a jej úrovne, alfa-, beta- a gama- diverzita, hodnota biodiverzity
2. Meranie a indikátory stavu biologickej diverzity na jednotlivých úrovniach
3. Rozmanitosť ekosystémov v globálnom meradle: najdôležitejšie príčiny ohrozenosti, resp. nadmernej expanzie jednotlivých klimabiómov
4. Rozmanitosť ekosystémov na území Slovenska: zonálne lesné spoločenstvá a ekosystémy nad hornou hranicou lesa, ich charakter, výškové rozdelenie (porovnanie rôznych prístupov) a hlavné príčiny ohrozenosti
5. Rozmanitosť ekosystémov na území Slovenska: lužné lesy, prítokové jelšiny, ekosystémy stojatých a pomaly tečúcich vôd a najdôležitejšie príčiny ich ohrozenosti
6. Rozmanitosť ekosystémov na území Slovenska: rašeliniská, ich rozdelenie, význam a najdôležitejšie príčiny ohrozenosti
7. Rozmanitosť ekosystémov na území Slovenska: lúčne, pasienkové a xerothermné ekosystémy a najdôležitejšie príčiny ich ohrozenosti
8. Rozmiestnenie druhovej diverzity v globálnom meradle: príčiny nerovnomerného rozmiestnenia druhov, všeobecné trendy, „horúce miesta“, štáty s najväčšou druhovou diverzitou
9. Rozmiestnenie druhovej diverzity v Európe a na Slovensku
10. Rozmiestnenie endemických druhov v globálnom a európskom meradle: všeobecné trendy, význam endemitov pre ochranu biodiverzity
11. Rozmiestnenie endemických druhov v lokálnom meradle: prítomnosť endemitov na území Slovenska, najvýznamnejšie endemity, vyskytujúce sa na Slovensku
12. Evolúcia biologickej rozmanitosti: vznik a zánik druhov počas evolučného vývoja
13. Vymieranie druhov a znižovanie druhovej diverzity pôsobením človeka – hlavné príčiny
14. Demografické a genetické problémy v malých populáciách, zvýšená citlivosť malých populácií na náhodné zmeny prostredia, extinkčné víry
15. Všeobecné vlastnosti, zvyšujúce náchylnosť druhov k potenciálnemu ohrozeniu alebo vyhynutiu vplyvom človeka
16. Monitorovanie populácií: ciele a používané metódy
17. Ochrana biodiverzity založená na ochrane druhov: argumenty „pre“ a „proti“, klasifikácia druhov podľa stupňa ohrozenosti (metodika IUCN, 1994) a kritériá pre zaradovanie druhov do príslušných kategórií
18. Legislatívna ochrana druhov (poddruhov, variet a pod.): medzinárodné aspekty, štátna legislatíva; príklady spomedzi prioritných taxónov, taxónov európskeho významu a taxónov národného významu pre SR
19. Zariadenia používané na záchranu druhov *ex situ*, ich výhody a nevýhody
20. Revitalizačné programy: podstata, metódy, ciele, najzávažnejšie problémy
21. Ochrana biodiverzity založená na územnej ochrane: biologické princípy, klasifikácia chránených území, územná ochrana prírody a biodiverzity v Slovenskej republike
22. Starostlivosť o chránené územia a biotopy: metódy riadenej starostlivosti a ich opodstatnenosť
23. Ochrana biotopov prostredníctvom štátnej legislatívy a medzinárodných iniciatív; príklady spomedzi biotopov európskeho a národného významu
24. Ekologická obnova poškodených biotopov
25. Ochrana biodiverzity a trvalá udržateľnosť: podstata pojmu trvalá udržateľnosť, prehľad medzinárodných iniciatív súvisiacich s trvalou udržateľnosťou

doc. Ing. Branko Slobodník, PhD.
gestor predmetu

prof. Ing. Slavomír Stašiov, PhD.
osoba zodpovedná za študijný program

podpis:

podpis:

dátum: 6.3.2026